

Iluminatorii Agricoli

Автор(и): Растителна защита ; гл. ас. д-р Иван Алексиев, от ИРГР в Садово; доц. д-р Катя Узунджалиева, ИРГР
– Садово

Дата: 01.11.2020 Брой: 11/2020

La 1 noiembrie sărbătorim Ziua Trezitorilor Naționali. În această zi omagiem activitatea tuturor învățătorilor care au deschis porțile cunoașterii în numele binelui comun. Vom descoperi, de asemenea, flacăra unei cauze nobile în înființarea științei agricole în Bulgaria, cu acum 140 de ani. Le mulțumim tuturor trezitorilor care recunosc nevoia unei educații de calitate și, cu multă muncă și efort, continuă să meargă înainte!

În Ziua Trezitorilor Naționali vom întoarce timpul pentru a vă reaminti că activitatea învățătorilor bulgari se regăsește și în crearea științei agricole în țara noastră. Potrivit Academiei Agricole, încă din 1853, Nikola Ikonovici – Zheravnenets a publicat prima carte despre agricultură, punând astfel bazele literaturii agricole

din țară. Profesor prin vocație și suflet, a reușit să sistematizeze principalele direcții pentru dezvoltarea agriculturii în Bulgaria la începutul secolului al XIX-lea.

Puțin mai târziu, în 1888, Georgi Zlatarski și Nikola Lazarov s-au îndeplinit sarcina dificilă de a publica un manual de zoologie pentru clasele inferioare de gimnaziu – „Animale”, ilustrat cu 298 de figuri. Iar în manualul său despre gospodărie (Manual de gospodărie – grădinărit casnic și de câmp, sericicultură, apicultură, avicultură și zootehnie) din 1894, Dimitar Popov scria că dragostea pentru agricultură, grădinărit, apicultură și sericicultură trebuie încurajată și răspândită.

140 de ani de știință agricolă în Bulgaria

Poate că puțini oameni știu, dar istoric, știința agricolă a Bulgariei a început ca una dintre primele din lume. În 1835 cercetătorul Boussingault a fondat prima stație experimentală agricolă din Franța, exemplul său a fost urmat în Anglia în 1843, în 1847 a fost deschisă renumita Stație Experimentală Svalöv din Suedia, iar în 1852 acest lucru s-a întâmplat și în Germania. Acum 140 de ani, în 1882, după eforturi uriașe ale proeminentului reprezentant al Renașterii Naționale Bulgare Dimitar Naumov, în loc să se înființeze o gospodărie model, bine echipată, cu caracter demonstrativ la școala agricolă nou construită din Sadovo, s-a creat primul câmp experimental și astfel a fost pusă baza științei agricole în Bulgaria. Administrația regională din Plovdiv a aprobat înființarea în Sadovo a unui Câmp Experimental (de testare) cu laboratoare bine echipate pentru vremea sa pentru activități de cercetare și educaționale, numite atunci „servicii”. Este acum greu de imaginat, dar este un fapt că la doar câțiva ani după eliberarea noastră de sub dominația otomană, încă în „Rumelia Orientală”, câțiva oameni învățați, progresiști, care și-au completat educația „în străinătate” și au văzut ce este „agricultura modernă”, au decis că tânăra noastră stat agrar are nevoie de iluminism și dezvoltare. Prin urmare, au creat un câmp experimental unde puteau studia și verifica ce este mai potrivit în condițiile noastre și ce este mai bine pentru agricultorii noștri. Au organizat, de asemenea, activități editoriale pentru a-și populariza „descoperirile” și experiența acumulată. Revista „Sadovo” este una dintre primele publicații agricole care au apărut pe meleagurile noastre la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Prima stație experimentală agricolă din Bulgaria a fost înființată în 1902 în Sadovo de excepționalul cercetător Konstantin Malkov, care a jucat un rol fundamental în dezvoltarea principalelor domenii ale științei agricole: resursele genetice vegetale, ameliorarea, producția de semințe și protecția plantelor.

Mari bulgari în agricultură

Konstantin Malkov

Konstantin Malkov s-a născut în cartierul bulgăresc al orașului muntos rebel Krușevo în 1873, Macedonia (acum Macedonia de Nord). Familia sa s-a mutat să trăiască în Orhanie (Botevgrad). A studiat la Școala Agricolă Gimnazială de Stat din Sadovo. Și-a completat studiile superioare agricole în Halle, Germania. S-a specializat în lucrări experimentale la Göttingen și în boli ale plantelor cultivate la Berlin. După întoarcerea în Bulgaria, a predat la Școala Gimnazială de Viticultură și Agricultură de Stat din Pleven, la Școala Agricolă Gimnazială „Obrazțov Ciflic” din Ruse și la Școala Agricolă Gimnazială de Stat din Sadovo, unde Malkov a conceput ideea că micul câmp experimental de la școală ar trebui transformat într-o Stație Experimentală Agricolă, asemenea celor pe care le văzuse în Europa. După anumite dificultăți, la 27 august 1901, prin Ordinul nr. 838 al Ministerului Comerțului și Agriculturii, a fost numit director al acesteia. Astfel, acum 120 de ani, în septembrie 1902, a fost inaugurată oficial Stația Agricolă Experimentală de Stat Sadovo, cu sarcina de a lucra pentru

îmbunătățirea culturilor agricole din punct de vedere cantitativ și calitativ și pentru studierea bolilor și dăunătorilor plantelor cultivate.

Konstantin Malkov a lăsat moștenire generațiilor de agronomi și cercetători studii extrem de valoroase, inclusiv clasificarea grânelor bulgărești; a studiat culturile sudice, în principal bumbacul; a efectuat, pentru vremea sa, cercetări la scară largă asupra bolilor și dăunătorilor plantelor cultivate, descoperind noi boli ale acestor plante anterior necunoscute științei. În timpul vieții sale scurte, dar extrem de fructuoase, omul de știință a publicat 273 de lucrări legate de știința agricolă. Lucrări științifice autentice sunt păstrate în biblioteca specializată a Institutului de Resurse Genetice Vegetale (IPGR).

Acad. Pavel Popov

Printr-o întorsătură a sorții, acum 120 de ani, în același an 1902, anul deschiderii Stației Agricole Experimentale de Stat din Sadovo, s-a născut unul dintre cei mai proeminenți viitori reprezentanți ai sale, unul dintre luminașii științei agricole din Bulgaria – Acad. Pavel Popov. Începând să lucreze în Sadovo în 1928, a luat parte la o perioadă de dezvoltare a stației distinsă prin progres neîntrerupt în procesul de cercetare și prin consolidarea sa ca unitate vitală care se ocupă de problemele ameliorării grâului și a multor alte culturi importante pentru țara noastră. Acad. P. Popov a fost omul de știință care a lucrat în Sadovo cu cea mai mare autoritate internațională; a fost omul care a creat o școală de gândire de care se mândresc toți urmașii săi. Deși nu a devenit niciodată Director, a lăsat cea mai profundă urmă în istoria glorioasă a științei agricole din Sadovo. Cu participarea sa, au

fost create 67 de soiuri de grâu, ardei, arahide, mac, susan și altele. A adus ameliorarea grâului în Bulgaria la un nivel mondial și a scris peste 750 de articole științifice și de popularizare. Cuvintele sale sunt: „Sadovo poate fi considerat un pionier în știința agronomică a Bulgariei și merită să devină un oraș memorial al științei agricole bulgărești.”

**Articolul a fost actualizat la 01.11.2022*